

АЙНАЛОВ Дмитро Власович (08(20). 02. 1862, м. Маріуполь, нині Донец. обл. — 12. 12. 1939, Ленінград, нині С.-Петербург) — історик мистецтва. Член-кореспондент Петербур. АН (1914). Закін. Новорос. університет в Одесі, де вчився у академік Н. Кондакова (1888). У 1895 захистив магістер. дис., присвячену дослідж. мозаїк 4–5 ст.; 1901 — доктор. дис. «Елліністичні основи візантійського мистецтва». Викладав у Казан. (1890–1903) та С.-Петербур. (від 1903 — проф.) університетах. Одночасно (від 1904) викладав на Вищих жіні. курсах, а в 1904–25 — на курсах при Інституті історії мистецтв у Ленінграді. У 1918–20 працював на істор.-філол. факультеті Таврій. університету (Сімферополь). Автор праць з історії візант., давньосхіднослов'ян. та зх.-європ. мистецтва. А. висунув та науково обґрунтував положення про позитивне значення країн еллініст. Сходу для формування візант. мистецтва, показав культурну спадкоємність від Візантії до Києва, від Києва до Новгороду та Москви; розглядаючи твори мистецтва на фоні заг. розвитку люд.

культури, гол. увагу звертав на конкретні пам'ятки мистецтва, їхню худож. цінність та композиц. особливості.

Основні праці

Эллинистические основы византийского искусства. С.-Петербург, 1895; Киево-Софийский собор. С.-Петербург, 1889 (співавтор); Памятники (архитектурные) христианского Херсонеса. С.-Петербург, 1901; Мраморы и инкрустации Киево-Софийского собора и Десятинной церкви // Тр. XII Археол. съезда в Харькове. Т. 3. Москва, 1905; Архитектура черниговских церквей. Москва, 1909; Византийская живопись XIV века. С.-Петербург, 1917; К вопросу о строительной деятельности князя Владимира. С.-Петербург, 1917; Этюды о Леонардо да Винчи. Ленинград, 1939.

Рекомендована література

1. Юбилей Д. В. Айналова // Среди коллекционеров. 1924. № 5–6;
2. Брунов Н. Памяти Д. В. Айналова // АрхСССР. 1940. № 3;
3. Жебелев С. Памяти Айналова // Изв. АН СССР. Отд. лит-ры и языка. 1940. № 3;
4. Банк А. Некролог // Сообщения Гос. Эрмитажа. 1940. № 2;
5. Алпатов М. Некролог // Искусство. 1940. № 1;
6. Мацулевич Л. А. Памяти Д. В. Айналова. Роль византиноведения в деятельности Н. П. Кондакова и Д. В. Айналова // СИ. 1987. Вып. 21;
7. Мезенцева Г. Дослідники археології України: Енциклопед. слов.-довід. Чг., 1997.

А. С. Мирончук

Бібліографічний опис:

Айналов Дмитро Власович / А. С. Мирончук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42825>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).